

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії

**Digital transformations and innovative technologies in the
economy: challenges, realities, strategies**

Матеріали

II Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 17-19 травня 2023 р.)

Суми
Сумський державний університет
2023

УДК [330.34+330.336](063)
Е45

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 5 від 22 грудня 2023 р.)*

Е45 Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» (Суми, 17-19 травня 2023 року)/ за заг. ред.: Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюник. Суми : Сумський державний університет, 2023. – 120 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» містять результати наукових досліджень присвячених пошуку системного вирішення мультидисциплінарних проблем в галузі електронного бізнесу і технологічних інновацій, цифрової трансформації освітніх систем, запровадження інноваційних технологій у фінансовому секторі.

Для науковців, науковців, студентів, аспірантів, представників бізнесу та громадських організацій і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Digital transformations and innovative technologies in the economy: challenges, realities, strategies" provide the results of scientific research focused on the search for a systematic solution to multidisciplinary problems in the field of electronic business and technological innovations, digital transformation of educational systems, the introduction of innovative technologies in financial sector. .

For scientists, researchers, students, postgraduates, representatives of business and public organizations and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2023
© Сумський державний університет, 2023

ЗМІСТ

<i>Богдана Кравченко</i> <i>Ірина Плікус</i>	Розвиток електронної комерції в Україні: перспективи, виклики та тенденції розвитку у 2023 році.....	5
<i>Владислав Фукалов</i> <i>Ірина Плікус</i>	Організаційна взаємодія банківських установ з платіжними системами в Україні	9
<i>Анастасія Михайлович</i> <i>Ірина Плікус</i>	Управління інформаційною системою компанії в умовах діджиталізації.....	13
<i>Юрій Черненко</i> <i>Ігор Басанцов</i>	Впровадження цифрових технологій для ефективного застосування громадського контролю в управлінні державними програмами в Україні.....	16
<i>Олена Журавка</i> <i>Анна Сілюченко</i>	Особливості діяльності пенсійного фонду України та шляхи вдосконалення пенсійного забезпечення.....	20
<i>Вероніка Літовцева</i> <i>Марина Бречко</i>	Розвиток електронного уряду як чинник подолання недовіри до цифрових фінансових послуг.....	24
<i>Людмила Рябушка</i> <i>Юлія Гончарова</i>	Особливості реалізації фіскальної політики держави на засадах цифровізації.....	27
<i>Олена Журавка</i> <i>Ірина Кожушко</i>	Теоретичні підходи до управління страховим портфелем страхової компанії.....	29
<i>Anastasiia Samoilikova</i> <i>Vondarenko Vladyslav</i>	“Business – education – science” coopetition as a factor of digital transformation: impact assessment.....	33
<i>Світлана Похилько</i> <i>Анна Єременко</i>	Міжнародна експансія українського фінтеху та особливості його захисту під час війни.....	36
<i>Гліб Харченко</i>	CRM-система як інструмент підвищення ефективності малого бізнесу.....	39
<i>Дарина Акоюн</i>	Відкритий банкінг як інновація на фінансовому ринку.....	42
<i>Олена Криклій</i>	Ключові аспекти банківського менеджменту в умовах війни.....	46

<i>Євгенія Мордань Анастасія Хилько</i>	Фінтех та його вплив на сучасний стан фінансової системи.....	49
<i>Надія Дехтяр Вікторія Гончарова</i>	Особливості формування місцевих бюджетів в умовах цифровізації бюджетного процесу.....	53
<i>Людмила Захаркіна Руслана Чухно</i>	Транспарентність як механізм оптимізації фінансової діяльності підприємства.....	55
<i>Євгенія Мордань Анастасія Пасько</i>	Діджиталізація фінансової сфери в умовах воєнного стану.....	58
<i>Володимира Піддубна Ірина Плікус</i>	Краудфандинг як інноваційний інструмент залучення інвестицій у малому бізнесі.....	62
<i>Олена Криклій Людмила Рябушка Владислав Батанін</i>	Управління ліквідністю банку в умовах воєнного стану.....	65
<i>Павло Рубанов Вікторія Білошанка</i>	Аналіз підходів до впровадження цифрових валют центральних банків.....	68
<i>Тетяна Палаженко</i>	Аналіз сучасних платіжних систем в Україні....	72
<i>Павло Рубанов Владислав Шенкаренко</i>	Сучасний стан, особливості і проблеми розвитку необанків.....	76
<i>Наталія Пігуль Євгеній Пігуль</i>	Роль цифрових інновацій у забезпеченні економічної безпеки держави.....	80
<i>Ганна Заволодько Олександра Харченко Злата Тягунова</i>	Очікування споживачів хліба серед покоління IGEN (1997-2010): результати аналізу.....	82
<i>Людмила Рябушка Валерія Шалапчук</i>	Цифрові аспекти фіскального регулювання доходів.....	87
<i>Larysa Hrytsenko Liliia Derkach</i>	The conceptual-categorical framework of organization's financial security.....	89
<i>Олена Журавка Олексій Шаповал</i>	Теоретичні основи фінансової прозорості місцевих бюджетів.....	92
<i>Kuan Zhang</i>	Tiktok live streaming marketing in E-commerce....	96
<i>Yevhen Nikitchenko</i>	Use of AI predictive analytics to modulate foreign economic activity of business structures.....	98

<i>Наталія Пігуль</i> <i>Артем Скоробагатий</i>	Роль цифровізації у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств корпоративного сектору.....	101
<i>Ірина Теницька</i> <i>Ярина Самусевич</i> <i>Дмитро Галинський</i>	Інноваційні технології екологічного моніторингу діяльності промислових підприємств.....	103
<i>Олексій Захаркін</i> <i>Сергій Подосинніков</i>	Вартісні показники інноваційних компаній цифрового сектору.....	106
<i>Daria Tymoshuk</i> <i>Viktoriia Shepurko</i>	Electronic business and small and medium-sized enterprises: advantages and disadvantages.....	108
<i>Serhii Tiutiunuk</i>	Key forecasts and prospects for green energy transition	115
<i>Denys Kolomiiets</i>	Managing enterprise financial security in the context of digital innovation.....	118

ФІНТЕХ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ

Мордань Євгенія Юріївна

к.е.н., доцент,

Сумський державний університет, м. Суми

Хилько Анастасія Анатоліївна,

студентка,

Сумський державний університет, м. Суми

Термін ФінТех або фінансова технологія походить від двох слів: фінансові послуги та цифрові технології. Простими словами, ФінТех – це інноваційне використання технологій у формуванні та наданні фінансових послуг.

ФінТех було представлено як технологію внутрішньої системи для фінансових установ і банків. Однак з тих пір його визначення істотно змінилося. Сьогодні він включає в себе кілька програм для споживачів, які можуть допомогти вам торгувати акціями, керувати коштами та оплачувати страхування та харчування за допомогою цієї технології.

ФінТех для банківської справи вплинула на безліч програм і змінила спосіб оцінки фінансів для клієнтів. Його вплив варіюється від додатків для мобільних платежів, таких як Square, до інвестиційних і страхових компаній. Цей глибокий вплив ФінТех також можна розглядати як потенційну загрозу для звичайних або традиційних банків.

Крім того, у сучасну цифрову еру клієнти не хочуть користуватися послугами традиційних банківських систем. Натомість вони віддають перевагу послугам, які є швидкими та безпечними. Завдяки цьому ФінТех набирає популярності та руйнує банківську індустрію.

Згідно з дослідженням О. Крилової [1], станом на 2022 рік кількість користувачів смартфонів становила близько 7,26 мільярдів. Цієї статистики достатньо, щоб зрозуміти, що використання смартфонів у сучасному світі значно зросло. Отже, всі ці користувачі є потенційними клієнтами як банків, так і фінтеху. Але банки не могли дістатися до всіх місць через операційні витрати. Ось де фінансові технології допомагають банкам охоплювати та залучати більше клієнтів. Сьогодні люди можуть купувати будь-що в Інтернеті. Будь то такі продукти, як ліки та продукти, чи такі послуги, як прибирання та догляд, все можна знайти та купити в Інтернеті.

Що стосується банківських послуг, платіжні рішення ФінТех пов'язуються з відповідним банківським рахунком користувача, а потім користувач може використовувати кошти в банку для здійснення онлайн-платежів за послуги, доступні в додатку ФінТех, наприклад бронювання квитків, оплата рахунків, ЕМІ, та багато іншого.

Фінтех-компанії використовують передові технології для захисту фінансової інформації клієнтів. Вони використовують штучний інтелект для виявлення шахрайства, блокчейн для безпечного зберігання даних, RegTech для відповідності, а мультихмарність і Інтернет речей для розумніших рішень безпеки. Ці заходи гарантують захист фінансової інформації клієнтів від таких загроз, як шахрайство та хакерство. Фінтех-компанії використовують цілісний підхід до безпеки, впроваджуючи низку технологій і рішень для збереження даних клієнтів у безпеці. Фінтех-компанії використовують сучасні інструменти, такі як гейміфікація, щоб зробити фінансові завдання, такі як складання бюджету, більш привабливими для клієнтів. Банки повинні взяти до уваги цей оновлений підхід до брендуння застарілих послуг, оскільки він може допомогти їм залучити та утримати клієнтів. Застосовуючи ці сучасні технології, банки можуть покращити взаємодію з клієнтами та залишитися конкурентоспроможними на ринку.

Фінтех-компанії зруйнували індустрію фінансових послуг своїм інноваційним підходом до обслуговування клієнтів. Вони мають репутацію швидших, ефективніших і безпечніших, ніж традиційні банки, а також мають нижчі витрати. Це призвело до того, що багато фінтех-компаній завоювали довіру своїх клієнтів завдяки винятковим послугам і залученню клієнтів на основі рекомендацій. Банки можуть скористатися цим, взявши приклад із фінансових технологій і зосередившись на покращенні власного досвіду клієнтів. Це може призвести до кращого обслуговування клієнтів і, зрештою, до підвищення довіри та лояльності до банку. Коротше кажучи, банки можуть покращити свої послуги, використовуючи клієнтоорієнтований підхід фінансових технологій. Електронний гаманець – одне з найкращих фінтех-рішень у фінансовій галузі. Величезне зростання електронних гаманців є показником зростання послуг ФінТех.

Електронні гаманці позитивно впливають на банківську індустрію, оскільки вони є основним джерелом цифрових платежів, оскільки користувачам потрібно додавати дані свого банківського рахунку в гаманець, щоб додати в нього кошти. Крім того, електронні гаманці збільшили кількість користувачів, які здійснюють цифрові платежі, що зрештою принесло користь банкам. Більше того, величезний успіх електронних гаманців змусив багато банків усвідомити їх важливість і визнати електронні гаманці як спільний захід для впровадження технологічних досягнень.

ФінТех у банківській галузі породив багато інновацій, і біометричні датчики є однією з них. Майже всі найкращі прогнози та тренди фінтеху містять згадки про це нововведення. Біометричні датчики разом зі сканерами райдужної оболонки ока є двома технологічними досягненнями, свідками яких є банкомати.

Біометрична технологія викликає величезне полегшення у всіх клієнтів, які панікують від думки про втрату картки банкомату. Завдяки біометрії вони можуть отримати доступ до своїх коштів, навіть якщо їхня картка загубиться. Таким чином, спостерігається значний вплив біометричних технологій на банківський сектор.

Збільшення використання смартфонів змусило банки розробити мобільні додатки, які пропонують зручні банківські послуги ФінТех. Використання цих програм називається мобільним банкінгом. Згідно з дослідженням Allied Market Research, очікується, що глобальний ринок мобільного банкінгу досягне приблизно 1824,7 мільйонів доларів США до 2026 року.

Сьогодні більшість банків мають програму мобільного банкінгу, яка має зручний інтерфейс і надає майже всі послуги, доступні в традиційних банках. Вони також представили функцію розпізнавання відбитків пальців для користувачів. Програма виконує цю функцію без біометричного додатка чи обладнання. Мобільний банківський додаток забезпечує швидкий доступ до коштів, і користувач може виконувати кілька банківських функцій, таких як швидка оплата рахунків, чекові депозити, баланси на рахунках, виписки та багато іншого.

З роками штучний інтелект став важливим у банківських послугах ФінТех. За даними Business Wire, глобальний штучний інтелект на банківському ринку, за оцінками, досягне 64,03 мільярда доларів США до 2030 року, порівняно з 3,88 мільярда доларів США у 2020 році, із середньорічним зростанням 32,6% протягом прогнозованого періоду. І штучний інтелект у поєднанні з машинним навчанням є життєво важливим для виявлення шахрайства. Банки використовують програмне забезпечення для виявлення шахрайства, яке генерує сповіщення щоразу, коли є потенційно шахрайська транзакція. Пізніше це підтверджується розслідуванням, яке визначає, чи була атака справжньою чи помилковою.

Проте з часом виявлення атак стає складнішим, оскільки з плином дня атаки стають все більш витонченими. Таким чином, старий метод є лише дорогим і трудомістким. Крім того, ризик втрати даних клієнта є завжди. Для боротьби з цією проблемою банки зараз застосовують технологію ШІ.

Крім того, за допомогою штучного інтелекту та алгоритмів машинного навчання банки можуть використовувати історичні дані для прогнозування та визначення моделей шахрайських атак. Це наполовину зменшить ручні зусилля. А розширення використання ШІ та ML у фінансових послугах також може допомогти банкам автоматизувати їхні процеси та отримати детальну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень.

Постачальники фінансових технологій також розробили чат-боти для обслуговування клієнтів на основі штучного інтелекту, які стали популярними в нещодавньому минулому. Відповідно до дослідження, проведеного Juniper

Research, було встановлено, що до кінця 2022 року сервісні розмови чат-ботів забезпечать економію приблизно на 8 мільярдів доларів. Чат-боти — це програмне забезпечення, яке використовує машинне обладнання та ШІ та обробку природної мови, щоб імітувати людину. У режимі чат-боту розмова відбувається за допомогою голосового або текстового зв'язку.

Таким чином, чат-боти стали невід'ємним активом для всіх банків, оскільки вони зменшують витрати, підвищують задоволеність клієнтів і дозволяють їхнім агентам у кол-центрах зосередитися на додаванні вартості.

Поява передових технологій у поєднанні з попитом клієнтів на безпечні та більш зручні банківські послуги змусили банки та фінансові служби прийняти ФінТех та його послуги. Сьогодні ФінТех більший і успішніший, ніж будь-коли, оскільки він включає в себе всі елементи, які були описані нами вище. Найближчими роками кампанія маніфестації залучення ШІ у бізнес-процеси може стати ще більшою завдяки своїм фінтех-рішенням для бізнесу, роздрібному банківському програмному забезпеченню, базовому фінансовому банківському програмному забезпеченню та багатьом іншим компонентам, які входять до нього. Лише час покаже, наскільки великий вплив ФінТех матиме на банківський світ.

Список використаних джерел

1. Крилова О., Замковий О. (2021) Інтеграція України у світовий фінансовий простір за сучасних умов трансформації та тенденцій розвитку світового ринку фінансових послуг. Економічний вісник, вип. 4, с. 126–132.
2. Пасічник І.В., В'язовий С.М. (2019) Розвиток ФінТех-індустрії в Україні та її ризики для банківської діяльності / О.В. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, вип. 21, стор. 480–484.
3. Соляник Л.Г., Замковий О.І., Водоп'янов В.С. (2022) Ринок ФінТех-послуг в Україні: тенденції розвитку і розширення на тлі оптимізації банківських ризиків [Текст] / О.В. Чорноморські економічні дослідження, вип. 70, стор. 143–150.
4. Cecchetti, Stephen, and Stephen Schoenholtz. (2022). “Let Crypto Burn: Just Say No to Legitimacy-Infering Regulation.” Financial Times, November 17. <https://www.ft.com/content/ac058ede-80cb-4aa6-8394-941443eec7e3>.
5. Krugman, Paul, (2022). “Is This the End Game for Crypto?” New York Times, November 17. <https://www.nytimes.com/2022/11/17/opinion/crypto-banks-regulation-ftx.html>.